

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen van 13 oktober 1981

De Coördinatie Commissie heeft tijdens zijn zitting op 13 oktober 1981 de volgende agenda behandeld:

1. Vorbereiding van de Landbouwraad van 19 oktober 1981
 - 1.1 Oriëntatiedebat over de mandaatsproblematiek
 - 1.2 Het probleem van de graanvervangende produkten
 - 1.3 Frans-Italiaanse wijnproblematiek
 - 1.4 Britse invoerstop op pluimvee
 - 1.5 Aardgastarieven Nederlandse glastuinbouw
 - 1.6 Kaderakkoorden voor meerjarige levering van landbouwprodukten

2. Vorbereiding van de Ecofinraad van 19 oktober 1981
 - 2.1 Tweede verzekeringsrichtlijn
 - 2.2 Vijfde programma op de middellange termijn
 - 2.3 Oriëntatiedebat over de mandaatsproblematiek
 - 2.4 Gewijzigde begrotingen 1981 en 1982

3. Vorbereiding van de Fiscale Raad van 21 oktober 1981
 - 3.1 Harmonisatie van accijnzen op alcoholhoudende dranken
 - 3.2 Belastingvrijstelling in het reizigersverkeer

De Ministerraad zou de navolgende overwegingen en conclusies kunnen goedkeuren.

1. Vorbereiding van de Landbouwraad van 19 oktober 1981

1.1 Oriëntatiedebat over de mandaatsproblematiek

De Landbouwraad van 19 oktober a.s. zal een oriëntatiedebat voeren over de problematiek in het kader van de uitvoering van het mandaat van 30 mei 1980. Gesproken zal worden aan de hand van een schriftelijk tussentijds verslag van de voorzitter van de mandaatsgroep. Hij zal hierbij een mondelinge toelichting geven.

De Coördinatie Commissie besprak uitvoerig of Nederland tijdens dit oriëntatiedebat over inhoudelijke aspecten reeds een specifiek standpunt zou moeten innemen. Het betreft hier ook het aspect van de versterking van de communautaire preferentie, zoals dit m.n. door Frankrijk naar voren worden gebracht. Van de zijde van Economische Zaken werd geopperd dat Nederland zich tijdens dit oriëntatiedebat reeds tegen iedere versterking der communautaire preferentie zou uitspreken. De overige leden van de Coördinatie Commissie achtten een dergelijke stellingname in deze beginfase (nog) niet aangewezen. Het gaat er thans om het GLB met al zijn wezenselementen, in stand te houden en eerder front te maken tegenover andere lidstaten die het GLB open zouden willen breken. De vertegenwoordiger van Economische Zaken merkte hierbij op dat EZ zich het recht voorbehield zijn standpunt met een speciale notitie te preciseren.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de Nederlandse delegatie voor dit oriëntatiedebat voldoende houvast zal vinden in de REZ-nota van 6 maart en in de nota van de Ministerraad van 1 september 1981. Zij zal zich in het algemeen als verdediger van het GLB opstellen en geen uitgesproken stellingname, op onderdelen, naar voren brengen.

1.2 Het probleem van de graanvervangende produkten

Frankrijk zal dit punt mogelijk tijdens de Landbouwrapport opbrengen. Frankrijk is de grootste producent van voedergranen in de Gemeenschap. Sinds enige tijd kent de Gemeenschap een overschot in de granensector. Frankrijk stelt zich op het standpunt, zich daarbij beroepend op de communautaire preferentie, dat dit overschot kan worden weggewerkt door een heffing bij invoer uit derde landen van graanvervangende produkten. Bovendien zou dit een enorme besparing opleveren voor de Gemeenschapsbegroting, aangezien exportrestituties dan overbodig worden. In de Gemeenschap vindt op ruime schaal invoer plaats van graanvervangers (soja, maisgluten, citruspulp, maniok) welke na industriële verwerking als veevoer dienen. Deze produkten worden bij invoer in het algemeen slechts belast met een laag invoerrecht of met een nulrecht dat in het GATT gebonden is. Een dergelijke heffing zou tot problemen leiden met belangrijke exporteurs van graanvervangers, waaronder de VS. Tevens zou een heffing kostenverhogend werken voor de veehouderij en de belangen in de industriële verwerkingssector schaden. De Europese Commissie heeft terzake nog immer geen voorstellen bij de Raad ingediend. De meeste leden van de Coördinatie Commissie achtten een inhoudelijke standpuntbepaling dan ook niet wenselijk. Van de zijde van Economische Zaken (gesteund door Ontwikkelingssamenwerking) werd nog naar voren gebracht, dat Nederland zich ten aanzien van dit punt zou dienen uit te spreken tegen een versterking der communautaire preferentie. Van de zijde van Landbouw en Visserij werd toegezegd met Economische Zaken overleg te plegen voor wat betreft de opstelling van een notitie ten behoeve van de Nederlandse woordvoerder in de komende Landbouwrapport, v.w.b. dit agendapunt.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland zich haar standpunt tijdens de Raad zal voorbehouden, aangezien in eerste aanleg de Commissievoorstellen terzake dienen te worden afgewacht. Wel zou de Nederlandse delegatie in haar interventie kunnen opmerken dat in de uiteindelijke Nederlandse standpuntbepaling met name een open handelspolitieke instelling in belangrijke mate zal meewegen.

1.3 Frans-Italiaanse wijnproblematiek

Door de Franse douane wordt sedert juli jl. aan de grens en in verschillende zuidelijke Franse havens de invoer van Italiaanse wijn belemmerd onder het voorwendsel dat bepaalde papieren (origineverklaringen) ontbreken c.q. niet goed zijn ingevuld. Italië, en met haar de andere lidstaten en de Europese Commissie, zijn de mening toegedaan dat door deze maatregel de gemeenschapsgrondregel van het vrije verkeer van goederen in de de Gemeenschap geweld wordt aangedaan. De Europese Commissie heeft zich tot de Franse regering gewend met de aanzegging de beperkende maatregel op te heffen. In de Landbouwraad van 28 september jl. heeft de Commissie toegezegd haar onderzoek terzake voort te zetten. Aanstaaende Landbouwraad zal de Commissie verslag doen van haar bevindingen.

./.

De Coördinatie Commissie bevestigde in deze haar conclusies van 22 september 1981.

1.4 Britse invoerstop op pluimvee

Het VK heeft op 3 september jl. haar grenzen gesloten voor de invoer van pluimvee uit een aantal EEG-lidstaten waaronder Nederland. Hiertoe wordt het argument gehanteerd dat deze landen hun pluimvee tegen varkenspest (Newcastle Disease) inenten met een stof, welke schadelijk zou zijn voor de volksgezondheid bij consumptie van ingeënt pluimvee. De lidstaten, en met haar de Europese Commissie, zijn van mening dat hiermee inbreuk wordt gedaan op de grondregel van het vrije verkeer van landbouwprodukten. De Commissie heeft dan ook een procedure ex artikel 169 van het EEG-Verdrag tegen het VK ingeleid. Tijdens de Landbouwraad zal de Commissie verslag doen van de stand van zaken met betrekking tot haar onderzoek.

./.

De Coördinatie Commissie zag geen reden haar conclusie van 22 september jl. terzake inmiddels aan te passen.

1.5 Aardgastarieven Nederlandse glastuinbouw

Reeds geruime tijd wordt zowel door de Europese Commissie als door een aantal lidstaten druk op Nederland uitgeoefend om te komen tot aanpassing van de aardgastarieven in de glastuinbouw. Hoewel aanpassingen zullen plaatsvinden krachtens een nieuw contract tussen de Nederlandse Gasunie en het Landbouwschap, welke erin voorziet dat in 1984 de aardgastarieven uiteindelijk gelijk zullen zijn aan die welke gelden voor de industrie, achten de meeste lidstaten en de Europese Commissie deze aanpassingsperiode te lang. De Commissie heeft de Nederlandse regering in juni jl. een brief gestuurd met het verzoek tot versnelde aanpassing. De Nederlandse regering wordt hierin verzocht uiterlijk 31 december op dit verzoek te antwoorden. Alsdan, maar ook mogelijk voordien zal de Commissie besluiten of een Hof-procedure tegen Nederland zal worden ingeleid. De Coördinatie Commissie was het erover eens dat het telkenmale opvoeren van dit agendapunt op de Raad de sfeer en de Nederlandse positie niet ten goede komt. De Coördinatie Commissie ging ermee akkoord dat wanneer de eerdergenoemde brief van de Commissie van juni jl. wordt beantwoord, hierover interdepartementaal overleg zal plaatsvinden.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de Nederlandse positie gebaseerd zal blijven op de stellingname dat zij reeds in het verleden heeft ingenomen. De Nederlandse delegatie zal wel benadrukken dat zij bereid is mee te werken aan het vinden van een oplossing. De Nederlandse delegatie zou er daarbij op kunnen wijzen dat binnenkort een discussie over dit onderwerp met de Commissie zal plaatsvinden, zodat het thans onwenselijk lijkt op de inhoud van dit gesprek vooruit te lopen.

1.6 Kaderakkoorden voor meerjarige levering van landbouw-
produkten

De Europese Commissie heeft inzake onderhavige materie op 3 september jl. een mededeling aan de Raad gezonden. De Commissie heeft de suggestie hiertoe reeds eerder geopperd in haar verslag inzake het mandaat van 30 mei 1980. Als zodanig maakt dit onderwerp dan ook deel uit van de herstructureringsdiscussie. Het Speciaal Landbouwcomité heeft in haar zitting van 12 en 13 oktober een eerste gedachtenwisseling gevoerd over de landbouwtechnische aspecten. Conform het verzoek van de Coördinatie Commissie van 23 september jl. heeft onder leiding van Buitenlandse Zaken terzake interdepartementaal overleg plaatsgevonden. In dit interdepartementaal overleg werden nog geen conclusies getrokken, doch rezen er een aantal vragen, welke tijdens de vergadering van de Coördinatie Commissie in de vorm van een notitie ter sprake kwamen. De Coördinatie Commissie nam de notitie voor kennisgeving aan, met dien verstande dat de betrokken departementen deze vragen nog op hun merites zouden bekijken en mogelijke aanvullingen via Buitenlandse Zaken aan Landbouw en Visserij doorgeleiden.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland zich bij de discussie terzake in de Landbouwwraad mede zal laten leiden door de vragen welke resulteerden uit bovenvermeld interdepartementaal overleg.

2. Vorbereiding van de Ecofinraad van 19 oktober 1981

2.1 Tweede verzekeringsrichtlijn

Voor de tweede keer onder het Britse voorzitterschap figureert deze coördinatierichtlijn (dienstverlening verzekeringssector) op de Ecofin-agenda. Het voorzitterschap hoopt hiermede op de fundamentele punten van deze richtlijn voortgang te boeken. Deze punten betreffen:

- het vereiste van de vergunningen met betrekking tot dienstenverkeer (artt. 9 en 10);
- de dienstverlening door agentschappen en bijkantoren (art. 2);
- aspect van de betaling op verzekeringscontracten.

De Commissie, het VK en Nederland staan in tegenstelling tot de andere delegaties een zo onbelemmerd mogelijke dienstverlening door verzekeringsmaatschappijen, agentschappen en hun bijkantoren voor. Nederland kan echter in het kader van een totaalpakket instemmen met het voorzitterscompromis inzake artt. 7, 9 en 10 dat t.b.v. het toezicht op het dienstenverkeer een soort verificatieprocedure in het leven roept en voor bepaalde risico's de goedkeuringsvereisten afschaft. De andere lidstaten handhaven echter hun wens van een strikt vergunningensysteem.

De Coördinatie Commissie bevestigde de Nederlandse instemming met het voorzitterscompromis met betrekking tot de artt. 7, 9 en 10 en artikel 2 in het kader van het totaalpakket.

Met betrekking tot het belastingaspect op verzekeringscontracten zullen de Ecofin twee vragen worden voorgelegd:

- Dient het BTW-systeem van toepassing te zijn op de verzekeringsdiensten? (Franse wens)
- zo neen: Dient bij toepassing van een ander belastingstelsel ter verzekering van de inning der belastingen het instituut van een fiscaal vertegenwoordiger of een (bank)garantiesysteem te worden ingesteld?

Nederland kan noch akkoord gaan met de toepasselijkheid van het BTW-stelsel op verzekeringscontracten (aangezien zulks in strijd is met de 6e BTW-richtlijn), noch -bij het toepassen van een ander belastingstelsel- met het instellen van een fiscaal vertegenwoordiger of een (bank)garantiesysteem. De vertegenwoordiger van het ministerie van Financiën beargumenteerde nog eens deze opstelling en verklaarde zich voorstander van een systeem van wederzijdse bijstand inzake het toezicht op de belastingheffing.

De Coördinatie Commissie stemde in met deze Nederlandse opstelling m.b.t. het belastingaspect op verzekeringscontracten.

PVEG benadrukte dat Nederland op korte termijn zal dienen te kiezen tussen of een zeer afgezwakte versie van de richtlijn of helemaal geen richtlijn. Aangezien het Britse voorzitterschap geneigd lijkt -in verband met het oog op resultaat- meer water bij de wijn te willen doen t.a.v. het compromis, zal Nederland dienen te beslissen of zij haar streven naar een volledige liberalisering van het dienstenverkeer in de verzekeringssector wel dient voort te zetten. Daarbij bracht de vertegenwoordiger van het ministerie van Financiën duidelijk naar voren dat naar zijn mening Nederland voldoende beperkende bepalingen in het kader van het compromis had aanvaard en nauwelijks nog bereid was verdere concessies te doen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de Nederlandse delegatie zich conform de eerdere beleidslijnen dient op te stellen doch op zodanige wijze dat -ingeval nieuwe compromissen door het voorzitterschap worden voorgesteld- Nederland in een volgende Raad alsnog haar standpunt zou kunnen wijzigen, indien besluitvorming mogelijk lijkt en zulks de liberalisatiepolitiek overeind houdt.

2.2. Vijfde programma op de middellange termijn

Dit middellange termijnprogramma -de vijfde in zijn soort- is conform de procedures door het Comité voor Economische Politiek (EPC) in voorontwerp in juli jl. opgesteld. De Commissie heeft het ongewijzigd overgenomen, en legt het nu tesamen met een voorwoord aan de Raad voor.

Het voorontwerp van het EPC heeft echter geen unanieme overeenstemming. Er heeft zich binnen het EPC een meerderheidsstandpunt (waaronder Nederland) en een minderheidsstandpunt (België en Denemarken) afgetekend t.o.v. de te volgen economische strategie. Het is echter de vraag of sedert juli jl. de posities der lidstaten zich ten opzichte van de te volgen economische strategie niet gewijzigd hebben. Ook de Nederlandse positie (meerderheidsstandpunt) is i.v.m. de regeringswisseling mogelijk aan enige nuancering onderhevig. De vertegenwoordigers van Financiën en Economische Zaken verklaarden het programma nog niet rijp te achten voor besluitvorming, terwijl de vertegenwoordiger van Sociale Zaken inbracht dat ook op dit terrein niet op de discussie over het mandaat 30 mei 1980 moet worden vooruitgelopen. Daarbij komt dat het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité hun adviezen nog niet hebben uitgebracht.

Mede gelet op het voorwoord van de Commissie bij het ontwerp-programma, waarin van een zekere contradictie sprake is, zullen sommige lidstaten waarschijnlijk een discussie willen aangaan.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland - hoewel het programma om bovenstaande redenen nog niet rijp is voor besluitvorming - een discussie niet uit de weg hoeft te gaan. Daarbij zal de Nederlandse delegatie het belang van het bestaan van middellange-termijnprogramma's onderstrepen, alsook het belang van een fundamentele discussie hierover. Aangezien de regeringsverklaring nog niet bekend is en ook het advies van het Europese Parlement nog wordt afgewacht, dient Nederland zijn inhoudelijke uitspraken een voorlopig karakter te geven.

2.3 Oriëntatiedebat over de mandaatsproblematiek

De discussie in de Ecofinraad inzake de mandaatsproblematiek zal - evenals in de Landbouwraden het geval zal zijn - een oriëntatiedebat over de hoofdlijnen behelzen. In het bijzonder zal ook het vijfde middellange-termijnprogramma in deze samenhang aan de orde worden gesteld (zie punt 2.2). Voor wat betreft de hoofdpunten bieden de REZ-nota van 6 maart 1981 en de Ministerraadsnota van 1 september 1981, alsmede de conclusies van de Haagse interdepartementale begeleidingswerkgroep voldoende aanknopingspunten.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de Nederlandse delegatie zich in het oriënterend debat zal laten leiden door de REZ-nota van 6 maart 1981 en de Ministerraadsnota van 1 september 1981, alsmede door de conclusies van de Haagse interdepartementale begeleidingsgroep.

2.4 Gewijzigde begrotingen 1981 en 1982

Het is het streven van de Raad om beide voorontwerpen van de Commissie rond 19 oktober a.s. in ontwerp vast te stellen; dit om gevolg te geven aan het verzoek van het Europees Parlement het Raadsresultaat bij de besprekingen in EP-kader te kunnen betrekken. Het organiseren van een Budgetraad bleek vanwege het korte tijdsbestek niet mogelijk zodat eventueel behandeling in de Ecofin zal geschieden ingeval de schriftelijke procedure niet haalbaar blijkt te zijn.

Het Nederlands standpunt t.a.v. beide voorontwerpen is reeds interdepartementaal vastgesteld. Van de zijde van PVEG werd vernomen op welke wijze de Commissie de ingestelde monetair compenserende bedragen ingevolge de recente valutawijzigingen budgettair zal verwerken; de Commissie heeft als voorstel ingediend de budgettaire consequenties reeds nu in de begroting 1982 te verwerken; hierdoor zullen de besparingen in het FEOGA-garantiehoofdstuk in het voorontwerp van gewijzigde begroting nr. 1/82 lager komen uit te vallen. Nederland kan hiermee instemmen. Op basis van de verslaggeving van PVEG van de besprekingen in het Coreper van 12 oktober jl. bleek een nadere Nederlandse positiebepaling niet noodzakelijk te zijn.

De Coördinatie Commissie bevestigde de Nederlandse opstelling m.b.t. de bovengenoemde voorontwerpen zoals neergelegd in de PV-instructie van 9 oktober jl. en sprak de bereidheid uit mee te werken aan de spoedige totstandkoming van de beide ontwerpen, hetzij via de schriftelijke procedure, hetzij via behandeling in de Ecofin van 19 oktober a.s..

3. Voorbereiding van de Fiscale Raad van 21 oktober 1981

3.1 Harmonisatie van accijnzen op alcoholhoudende dranken

Wederom zal op de a.s. Fiscale Raad getracht moeten worden een doorbraak te bewerkstelligen in het accijnsdossier.

Als basis hiervoor dient een uit december 1980 daterend compromisvoorstel. De laatste Fiscale Raad van 22 september jl. heeft te dien aanzien geen resultaten opgeleverd. Een belangrijke nieuw knelpunt is thans een frans amendement op het compromisvoorstel (verlaagde alcoholaccijns op bepaalde produkten, vervaardigd onder moeilijke produktieomstandigheden). De Franse delegatie staat terzake alleen tegenover alle andere delegaties en de Commissie. Nederland kan akkoord gaan met het voorliggende compromisvoorstel, zij het dat door de nieuwe staatssecretaris van Financiën in de laatste Fiscale Raad een voorbehoud is gemaakt m.b.t. de BTW-regeling op alcoholische dranken op termijn. PVEG

verduidelijkte te dien aanzien, dat dit voorbehoud opgevat dient te worden in meer algemene zin en slechts in zeer voorzichtige bewoordingen in Brussel is uitgedragen. Het voorbehoud dient ertoe niet vooruit te lopen op de discussie inzake de nota selectieve BTW-heffing in de Tweede Kamer.

De vertegenwoordiger van Financiën stelde dat het geenszins de bedoeling is - in het geval Frankrijk "om gaat" - hiermee besluitvorming inzake het accijnsdossier tegen te houden.

De Coördinatie Commissie herbevestigde haar akkoord met betrekking tot het bovengenoemd compromisvoorstel. Indien mocht blijken dat Frankrijk alsnog met het compromisvoorstel akkoord kan gaan, zal het door Nederland gemaakte voorbehoud t.a.v. de BTW-regeling op alcoholische dranken een overeenstemming terzake niet in de weg staan.

3.2 Belastingvrijstelling in het reizigersverkeer

Alle delegaties m.u.v. Denemarken gaan akkoord met dit voorstel ter verhoging van de bedragen der belastingvrijstellingen inzake reizigersbagage binnen de Gemeenschap.

De Coördinatie Commissie herbevestigde de Nederlandse instemming.

DGES, 13 oktober 1981